

Onderwerpen van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen basisvragenlijst, aanpassingen in vraagstellingen en harmonisatie met de CBS-Gezondheidsenquête.

Onderwerp	Door wie uitgevraagd?				Aanpassingen in vraagstelling	Verskil met CBS-Gezondheidsenquête
	2012	2016	2020	2022		
Geslacht/gender	GGD/CBS	Uit BRP ¹	Uit BRP ¹	Uit BRP ¹	<p>Sinds 2016 wordt geslacht door zowel GGD'en als het CBS uit de BRP¹ gehaald. GGD'en vragen geslacht nog wel uit in de vragenlijst, maar gebruiken de antwoorden op deze vraag alleen ter controle of de juiste persoon de vragenlijst heeft ingevuld.</p> <p>In 2020 is een tekstuele toevoeging gedaan: "<i>Vul het geslacht in dat in uw paspoort of op uw identiteitskaart staat.</i>".</p> <p>In 2022 is gender uitgevraagd met de vraagformulering "Bent u ... ?" en zijn twee nieuwe antwoordcategorieën toegevoegd: - Non-binair - Anders dan bovenstaande</p>	Sinds 2016 vraagt CBS geslacht niet meer uit. GGD'en vragen geslacht nog wel uit ter controle.
Leeftijd	GGD/CBS	Uit BRP ¹	Uit BRP ¹	Uit BRP ¹	<p>Sinds 2016 wordt leeftijd door zowel GGD'en als het CBS uit de BRP¹ gehaald. GGD'en vragen leeftijd nog wel uit in de vragenlijst, maar gebruiken de antwoorden op deze vraag alleen ter controle of de juiste persoon de vragenlijst heeft ingevuld.</p>	<p>Sinds 2016 vraagt CBS leeftijd niet meer uit. GGD'en vragen leeftijd nog wel uit ter controle.</p> <p>Daarnaast wordt sinds 2016 voor CBS-respondenten alleen leeftijd in categorieën gebruikt vanuit de BRP¹.</p>

					In 2020 zijn de voorgeschreven hokjes met 19XX leeggemaakt, omdat in 2020 ook jongeren mee kunnen doen die na 2000 geboren zijn.	Voor GGD-respondenten wordt leeftijd op 1 september van het onderzoeksjaar (in jaren) gebruikt vanuit de BRP ¹ .
Huishoudsamenstelling	GGD	GGD	GGD	GGD/Uit BRP ¹	In 2020 is een tekstuele aanpassing gedaan: " <i>gehuwd</i> " is aangepast naar " <i>getrouwd</i> ". Sinds 2022 wordt burgerlijke staat uit BRP gehaald en is vergelijkbaar met CBS.	CBS vraagt naar huishoudsamenstelling in een andere volgorde dan de GGD-vraagstelling, hierdoor zijn een aantal indicatoren niet te berekenen voor CBS-respondenten. Sinds 2022 wordt burgerlijke staat uit BRP gehaald en is vergelijkbaar met CBS.
Ervaren gezondheid	GGD/CBS	GGD/CBS	GGD/CBS	GGD/CBS	In 2022 is de toevoeging "Is deze:" weggelaten uit de vraagformulering.	
Lengte en gewicht	GGD/CBS	GGD/CBS	GGD/CBS	GGD/CBS	In 2012 werd eerst gevraagd naar het gewicht en dan naar de lengte. In 2016 werd eerst gevraagd naar de lengte en dan naar het gewicht. In de CBS-Gezondheidsenquête is deze volgorde altijd aangehouden.	In 2012 werd in de GGD-vragenlijst eerst gevraagd naar het gewicht en dan naar de lengte. In de CBS-Gezondheidsenquête is dit andersom.
Roken	GGD/CBS	GGD	GGD/CBS	GGD/CBS	In 2016 is bij de vraag naar roken de volgende toelichting toegevoegd, om in te spelen op de opkomst van de e-sigaret: " <i>We bedoelen hier het roken van alle soorten tabaksproducten,</i>	In 2016 is de standaardvraagstelling over roken niet geharmoniseerd met CBS afgenomen. Er zat een verschil in de introductietekst van de

					<p><i>maar niet het gebruik van een elektronische sigaret."</i>. Daarnaast is sinds 2016 in de basisset van de GGD-vragenlijst niet meer gevraagd naar het aantal sigaretten dat men gemiddeld per dag rookt, waardoor het percentage zware rokers niet kan worden berekend.</p> <p>In 2020 is bij de vraag naar roken de volgende toelichting toegevoegd, om te proberen het roken van tabaksproducten zo precies mogelijk te blijven meten: "<i>We bedoelen hier het roken van alle soorten tabaksproducten, maar niet het gebruik van een elektronische sigaret of een apparaat waarin tabak wordt verhit (heatstick, heat-not-burn), zoals de IQOS."</i>. Zo wordt er geen verschil in antwoorden op deze vraag verwacht.</p> <p>In 2022 tekstuele aanpassing in toelichting van de eerste vraag. E-sigaret is niet gemeten in 2022.</p>	<p>vraagstelling en het CBS stelde een aparte vraag over de e-sigaret.</p> <p>In 2020 is het gebruik van de e-sigaret in de GGD-vragenlijst uitgevraagd met een ja/nee-vraag, de vraagstelling in de CBS-Gezondheidsenquête is uitgebreider. De antwoorden zijn wel vergelijkbaar.</p>
Alcohol	GGD/CBS	GGD	GGD/CBS	GGD/CBS	<p>In 2016 is de vraag naar het gebruik van soorten drank geactualiseerd. Zo zijn bijvoorbeeld Radler en Jillz toegevoegd. Ook is er een extra antwoordcategorie toegevoegd:</p>	<p>In 2016 is de standaardvraagstelling over alcohol niet geharmoniseerd met het CBS afgenomen. Er zat een verschil in de</p>

					<p><i>"een ander drankje met alcohol".</i></p> <p>In 2020 is de 1^e vraag aangepast van soort dranken naar <i>"Heeft u in de afgelopen 12 maanden weleens alcohol gedronken, bijvoorbeeld bier, wijn, sterke drank, mixdrankjes of cocktails?"</i> Bij andere vragen is in 2020 <i>"alcoholhoudende dranken"</i> vervangen door <i>"alcohol"</i> en is <i>"hiermee wordt bedoeld"</i> verwijderd. Bij de antwoordcategorieën is de hoeveelheid 11 of meer glazen aangepast in 11-15 glazen en 16 of meer.</p> <p>In 2022 zijn de voorbeelden van alcohol en toelichting zijn weggelaten. Die komen terug in introductietekst. In 2022 zijn enkele antwoordcategorieën samengevoegd bij de vragen hoe vaak in de afgelopen 6 maanden 4/6 of meer glazen alcohol op één dag zijn gedronken.</p>	<p>formulering van de vraag.</p> <p>In 2022 zijn enkele antwoordcategorieën samengevoegd bij de vragen hoe vaak in de afgelopen 6 maanden 4/6 of meer glazen alcohol op één dag zijn gedronken. Vragen zijn (na indeling in categorieën) deels vergelijkbaar met CBS</p>
Bewegen	GGD/CBS	GGD/CBS	GGD/CBS	GGD/CBS	<p>In 2016 zijn tekstuele aanpassingen gedaan. Bij vraag 1 is achter woon/werkverkeer <i>"heen en terug"</i> toegevoegd. Bij vraag 2 is <i>"zittend, staand werk"</i> aangepast in <i>"zittend/staand werk"</i> en is <i>"bureau werk"</i></p>	

					<p>aangepast in "bureauwerk". Bij vraag 3 is "inspannend werk" aangepast in "inspannend huishoudelijk werk". Bij vraag 5 is "trimmen/joggen" aangepast in "hardlopen" en is de zin "Als u niet aan sport doet, kunt u de vraag overslaan." toegevoegd.</p> <p>In 2022 tekstuele en lay-out technische aanpassingen doorgevoerd in lijn met CBS. Bij woon/werkverkeer is toevoeging "(heen en terug)" weggelaten.</p> <p>Voorbeelden bij huishoudelijke activiteiten zijn aangepast.</p>	
Chronische aandoeningen (kort)	Niet uitgevraagd	GGD/CBS	GGD/CBS	GGD/CBS	<p>In 2012 werd een lange lijst van chronische aandoeningen voorgelegd en werd per aandoening gevraagd of men deze al dan niet had in de afgelopen 12 maanden en er al dan niet voor door een arts werd behandeld.</p> <p>In 2016 is deze lange vraag vervangen door een korte algemene vraag of men langdurige ziekten of aandoeningen heeft (die ten minste 6 maanden duren). Daarnaast is gevraagd of men 6 maanden of langer door problemen met de gezondheid beperkt is in het doen van activiteiten.</p>	<p>In 2016 was de 2^e vraag nog niet opgesplitst in de GGD-vragenlijst, maar wel in de CBS-Gezondheidsenquête.</p> <p>Sinds 2020 verschilt de formulering van de 2^e vraag tussen de GGD- en CBS-vragenlijst.</p>

					In 2020 is de 2 ^e vraag opgesplitst in twee losse vragen: 2) "Bent u vanwege problemen met uw gezondheid beperkt in uw dagelijks leven?" en 3) "En duurt deze beperking al een half jaar of langer?".	
Chronische aandoeningen (lang)	GGD/CBS	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Zie toelichting bij Chronische aandoeningen (kort).	
Beperkingen	GGD/CBS	GGD/CBS	GGD/CBS	Niet uitgevraagd		
Angst en depressie	GGD	GGD	GGD	GGD		
Psychische klachten	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD/CBS		<p>Verskil in afkappunt MHI-5 tussen Gezondheidsmonitor en CBS Gezondheidsenquête. De Gezondheidsmonitor gebruikt voor psychisch ongezond (of wel psychische klachten) een afkappunt van <u>minder dan of gelijk aan 60</u>. De Gezondheidsenquête gebruikt als afkappunt voor psychische klachten een score van <u>minder dan 60</u>.</p> <p>Binnen de Gezondheidsmonitor dataset zijn respondenten wel met elkaar te vergelijken.</p>

Stress	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD	GGD	In 2022 zijn de antwoordcategorieën van vraag 2 "Familie" en "Sociale contacten" samengenomen tot "Familie en vrienden".	
Veerkracht	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD		
Regie over eigen leven	Niet uitgevraagd	GGD	GGD	Niet uitgevraagd		
Eenzaamheid	GGD	GGD	GGD	GGD		
Sociale steun	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD		
Suïcidegedachten	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD		
Mantelzorg geven	GGD/CBS	GGD/CBS	GGD/CBS	GGD/CBS	<p>In 2016 zijn tekstuele aanpassingen gedaan. In de introductietekst bij Mantelzorg geven zijn de woorden "of ontvangt van" toegevoegd, zodat bij Mantelzorg ontvangen geen introductietekst nodig is. Bij de vraag naar het aantal uren mantelzorg is het antwoord aangepast in "Gemiddeld ... uur per week", zodat dit gelijk is met Mantelzorg ontvangen.</p> <p>In 2022 zijn de vraag naar of de laatste 12 maanden mantelzorg is gegeven en of deze zorg nu nog wordt verleend vervangen door één vraag of de respondenten op dit moment mantelzorg geeft.</p>	
Mantelzorg ontvangen²	Niet uitgevraagd	GGD/CBS	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd		De vraagstelling in de GGD-vragenlijst is niet één-op-één te vergelijken met de CBS-vraagstelling. De

						antwoorden zijn wel vergelijkbaar.
Vrijwilligerswerk	Niet uitgevraagd	GGD	GGD	GGD	In 2020 is een tekstuele aanpassing gedaan: " <i>hieronder wordt verstaan</i> " is vervangen door " <i>we bedoelen</i> ".	
Ouderenmishandeling²	Niet uitgevraagd	GGD	GGD	Niet uitgevraagd	In 2012 werd de vraagstelling huiselijk geweld gebruikt in de basisvragenlijst, maar o.b.v. het Sociaal en Cultureel Planbureau-rapport "Ouderenmishandeling in Nederland (2015)" is in 2016 gekozen voor de vraagstelling ouderenmishandeling.	
Huiselijk geweld	GGD	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Zie toelichting bij Ouderenmishandeling.	
Geluidhinder³	Niet uitgevraagd	GGD	GGD	Niet uitgevraagd	In 2020 zijn twee extra categorieën toegevoegd: bedrijven/industrie en windturbines/windmolens. De overige categorieën zijn hetzelfde als in 2016.	
Slaapverstoring	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD	Niet uitgevraagd		
Opleiding	GGD	GGD	GGD	GGD	In 2016 is de vraag geactualiseerd. Zo zijn bijvoorbeeld mbo-1 t/m mbo-4 toegevoegd. Daarnaast is de open antwoordcategorie " <i>anders namelijk</i> " verwijderd. In 2020 is de vraag geactualiseerd met de toevoeging van speciaal- of praktijkonderwijs. Ook is de vraagstelling gewijzigd van " <i>Wat is uw hoogst voltooide</i>	De vraagstelling in de GGD-vragenlijst is niet één-op-één te vergelijken met de CBS-vraagstelling. Na indeling in categorieën is de indicator wel vergelijkbaar.

					<p><i>opleiding? Een opleiding afgerond met diploma of voldoende getuigschrift." naar "Wat is uw hoogst afgeronde opleiding (met diploma of getuigschrift)?"</i></p>	
Werksituatie	GGD	GGD	GGD	GGD	<p>In 2016 is de vraag geactualiseerd, door bijvoorbeeld toevoeging van WIA. Daarnaast is bij de antwoordcategorieën over betaald werk "1 uur of meer" toegevoegd.</p> <p>In 2020 zijn tekstuele aanpassingen gedaan. De termen "VUT" en "FPU" zijn vervangen door "prepensioen" en "Ik werk, betaald," is vervangen door "Ik heb betaald werk,". De volgorde van het aantal uren betaald werken is omgedraaid (van minder dan meer). De toevoeging "(vervroegd)" is weggehaald bij pensioen.</p> <p>In 2022 zijn de antwoordopties met aantal uren betaald werk samengevoegd tot 1-19 uur per week en 20 uur of meer per week.</p>	<p>De vraagstelling in de GGD-vragenlijst is niet één-op-één te vergelijken met de CBS-vraagstelling. Na indeling in categorieën is de indicator wel vergelijkbaar t/m 2020. In 2022 is de vraag niet vergelijkbaar met CBS.</p>
Rondkomen	GGD	GGD	GGD	GGD	<p>In 2012 werd naast de vraag over moeite met rondkomen een tweede vraag gesteld over AOW. In 2016 is deze tweede vraag komen te vervallen.</p>	

Niet specifieke klachten (NSS)	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD		
Long-covid	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD		
Uitgestelde zorg	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD		
Impact corona	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD		
Trauma	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD		
Corona deel 1	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD/CBS	Niet uitgevraagd		In 2020 is de vraagstelling geharmoniseerd met het CBS. Echter is het niet mogelijk de antwoorden van de CBS-respondenten op deze vraag op te nemen in de GGD vragenlijst, aangezien de CBS vragenlijst deze vraag maar voor een gedeelte van het jaar heeft uitgevraagd.
Corona deel 2	Niet uitgevraagd	Niet uitgevraagd	GGD	Niet uitgevraagd		CBS stelt andere vragen gerelateerd aan leefstijl.

- 1) Basisregistratie Personen.
- 2) Alleen in ouderen vragenlijst.
- 3) Alleen in volwassenen vragenlijst.